

Do użytku bibliometrycznego... niebibliograficzne wykorzystanie baz bibliograficznych

ANETA DRABEK

Bibliograficzne bazy danych i ich rola w
rozwoju nauki

II Konferencja naukowa Konsorcjum BazTech
Poznań, 17-19 kwietnia 2013

Bibliometria a bazy bibliograficzne

- Bibliografia statystyczna - bibliometria
- Elementy wykorzystywane w badaniach: nazwiska autorów, tytuł publikacji, słowa kluczowe, słowa z abstraktów, afiliację (instytucja, miasto, kraj), symbole klasyfikacji tematycznej, język, datę wydania, typ publikacji, tytuł czasopisma, dane z bibliografii załącznikowej (cytowania).

Wskaźniki wyliczane na podstawie cytowań

- *Impact factor,*
- *pięcioletni Impact factor,*
- *Index Hirscha,*
- *Real Impact Factor,*
- *Predicted Impact Factor,*
- *liczba cytowań.*

Zalety baz bibliograficznych

- Duża ilość danych,
- wiarygodność danych,
- niezmienna struktura rekordu,
- dobór danych,
- możliwość powtórzenia badania
- powszechny dostęp.

Dlaczego nie Google Scholar?

- Nie baza a wyszukiwarka,
- wymieszane materiały różnej jakości,
- kiepskie możliwości wyszukiwawcze,
- możliwość sztucznego podwyższania wskaźników,
- brak starszych publikacji,
- mniejsza reprezentacja materiałów z nauk społecznych i humanistycznych.

Analizy bibliometryczne na podstawie baz bibliograficznych

1. Ocena bibliometryczna aktywności państwa
 - rankingi państw,
 - mapa współpracy,
 - wyróżnienie najaktywniejszych ośrodków badawczych.

Analizy bibliometryczne na podstawie baz bibliograficznych

2. Analiza dziedziny wiedzy

- tendencje rozwojowe danej dziedziny,
- najważniejsze ośrodki reprezentujące czołowe fronty badawcze,
- mapy współpracy między poszczególnymi ośrodkami czy badaczami,
- wyróżnienie podstawowych czasopism z danej dyscypliny.

Analizy bibliometryczne na podstawie baz bibliograficznych

3. Analiza instytucji naukowej

- udział pracowników danej jednostki w nauce, światowej czy krajowej,
- identyfikacja najsilniej reprezentowanych dziedzin,
- pomoc w kształtowaniu polityki awansów i nagród.

Analizy bibliometryczne na podstawie baz bibliograficznych

4. Analiza czasopism naukowych

- badanie jednego tytułu,
- badania czasopism z danej dziedziny,
- porównanie kilku czasopism,
- grupy odbiorców: bibliotekarze, wydawcy, naukowcy, decydenci.

Analizy bibliometryczne na podstawie baz bibliograficznych

5. Analiza dorobku jednego uczonego lub zespołu badawczego

- analiza cytowań,
- zestawienie publikacji w podziale na poszczególne typy,
- wykonywana na potrzeby awansów, okresowej ewaluacji pracowników naukowych, konkursów itp.

Analizy bibliometryczne na podstawie baz bibliograficznych

6. Analiza cytowań

- cytowania a źródło danych;
- chaos terminologiczny, czyli czego tak naprawdę szukamy?

Polskie bazy cytowań

- Toruński Indeks Cytowań Socjologii Polskiej
- Polska Literatura Humanistyczna - Arton
- CYTBIN
- BazEkon
- Indeks Cytowań Historiografii Mediów Polskich
- BazTech

Polski indeks cytowań?

- Dobór materiałów do bazy.
- Wielkość bazy.
- Wykonawca.
- Problemy z opisem bibliograficznym.
- Program.

Wnioski

- Bazy bibliograficzne - wiarygodne źródło wiedzy o stanie i perspektywach rozwoju prowadzonych badań
- Konieczne wsparcie polskich bazy danych.
- Modelowanie baz z uwzględnieniem potrzeb polityki naukowej państwa.